

WYMAGANIA EDUKACYJNE

język polski – klasa VIII szkoły podstawowej

rok szkolny 2026/2027

Szkoła	PSP 10 Opole
Nauczyciel	Anna Mazurewicz-Nowacka
Oddział	VIII a, VIII b
Realizowany program nauczania	Nowe Słowa na start

POZIOMY 2–6	KRYTERIA I DOWODY	POWIĄZANIA I ZASTOSOWANIE
Kolumny 2–6 uporządkowano według dominujących procesów poznawczych zrewidowanej taksonomii Blooma/Andersona: rozumienia, zastosowania, analizowania, oceniania i tworzenia. Nazwy te nie są ustawową skalą ocen. O poziomie decydują łącznie: poprawność, samodzielność, kompletność, złożoność zadania, jakość uzasadnienia i powtarzalność dowodów.	Kryteria określają, po czym rozpoznać osiągnięcie. Dowody pokazują, w jakich działaniach uczeń może je ujawnić – także w wypowiedziach ustnych, pracach pisemnych, analizie materiału, współpracy, autorefleksji i aktywnościach cyfrowych. Stanowią materiał do informacji zwrotnej i monitorowania postępów, a nie automatyczny przelicznik na ocenę.	Powiązania międzyprzedmiotowe oraz przykłady praktycznego, projektowego i cyfrowego zastosowania wymagań są rozszerzeniem metodycznym Feedbackovo. Pomagają planować pracę i łączyć kompetencje, lecz nie tworzą formalnych modułów ani odrębnych wymagań podstawy programowej.
OCENA NIEDOSTATECZNA (1): nie formułuje się dla niej odrębnych wymagań. Ocenę 1 otrzymuje uczeń, który mimo wsparcia, informacji zwrotnej i możliwości uzupełnienia braków nie przedstawia powtarzalnych dowodów spełnienia wymagań przewidzianych na ocenę dopuszczającą. Ocena 1 nie może być karą za zachowanie, brak materiałów, spóźnienie ani brak udziału w konkursie.		

JĘZYK POLSKI

1. ODBIÓR I INTERPRETACJA LITERATURY

Jak odczytywać utwór, łącząc jego budowę, język, konteksty i własne uzasadnione wnioski?

JP8.1 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń interpretuje utwór epicki, liryczny lub dramatyczny, rozpoznaje jego problematykę, wartości i sposób kreowania świata. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — kształcenie literackie i kulturowe POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): historia, etyka, plastyka

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- formułować temat i problem utworu
- rozpoznawać narratora, podmiot liryczny, bohatera lub sytuację dramatyczną
- analizować znaczenie kompozycji, języka i środków artystycznych
- łączyć wniosek z cytatem lub precyzyjnym odwołaniem do tekstu
- przedstawiać interpretację spójną i otwartą na uzasadnione odczytania

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Wypowiedź ustna: odpowiedź, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, interpretacja, dyskusja lub omówienie własnej pracy.

Analiza materiału: tekst, źródło, mapa, wykres, tabela, model, ilustracja, nagranie, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

Dokumentacja procesu: szkice, próby, kolejne wersje, dziennik pracy, fotografia wytworu, opis metody i ocena efektu.

Samoocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, korekta błędów i plan dalszej pracy.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: interpretacja utworu literackiego. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: interpretacja utworu literackiego. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: interpretacja utworu literackiego. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: interpretacja utworu literackiego. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonalą pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: interpretacja utworu literackiego. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

1. ODBIÓR I INTERPRETACJA LITERATURY – ciąg dalszy

Jak odczytywać utwór, łącząc jego budowę, język, konteksty i własne uzasadnione wnioski?

JP8.2 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń porównuje utwory, bohaterów, motywy i sposoby przedstawiania wartości w różnych tekstach kultury.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — porównywanie tekstów i kontekstów

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): historia, etyka, muzyka

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- ustalać wspólne kryterium porównania
- wskazywać podobieństwa i różnice poparte przykładami
- rozpoznawać odmienną perspektyw, epok i gatunków
- wyjaśniać wpływ formy na znaczenie
- formułować syntetyczny wniosek porównawczy

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Wypowiedź ustna: odpowiedź, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, interpretacja, dyskusja lub omówienie własnej pracy.

Analiza materiału: tekst, źródło, mapa, wykres, tabela, model, ilustracja, nagranie, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza albo rozwiązanie problemu wykonane indywidualnie lub zespołowo.

Samocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, korekta błędów i plan dalszej pracy.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: porównanie tekstów kultury. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: porównanie tekstów kultury. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: porównanie tekstów kultury. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: porównanie tekstów kultury. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonali pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: porównanie tekstów kultury. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

2. RODZAJE I GATUNKI LITERACKIE

Jak rozpoznanie gatunku i konwencji pomaga przewidywać budowę oraz sens tekstu?

JP8.3 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń rozpoznaje cechy poznanych rodzajów i gatunków literackich oraz wykorzystuje je w analizie i interpretacji.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — rodzaje i gatunki literackie

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): historia, wiedza o społeczeństwie

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- nazywać cechy epiki, liryki i dramatu
- rozpoznawać gatunek na podstawie kilku cech, a nie pojedynczego sygnału
- wskazywać elementy konwencji realistycznej, fantastycznej, komicznej lub tragicznej
- wyjaśniać funkcję odstępstwa od wzorca
- stosować terminologię w interpretacji konkretnego fragmentu

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Wypowiedź ustna: odpowiedź, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, interpretacja, dyskusja lub omówienie własnej pracy.

Analiza materiału: tekst, źródło, mapa, wykres, tabela, model, ilustracja, nagranie, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

Samooocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, korekta błędów i plan dalszej pracy.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: rozpoznawanie gatunku i konwencji. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: rozpoznawanie gatunku i konwencji. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: rozpoznawanie gatunku i konwencji. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: rozpoznawanie gatunku i konwencji. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonali pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: rozpoznawanie gatunku i konwencji. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

3. KONTEKSTY, MEDIA I TEKSTY KULTURY

Jak kontekst historyczny, społeczny i medialny zmienia sposób rozumienia przekazu?

JP8.4 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń interpretuje film, spektakl, obraz, reportaż, reklamę lub przekaz internetowy, analizując środki wyrazu i wiarygodność.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — odbiór tekstów kultury i mediów

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): informatyka, historia, wiedza o społeczeństwie

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- rozpoznawać nadawcę, odbiorcę, cel i kontekst publikacji
- analizować rolę obrazu, dźwięku, montażu, tytułu i kompozycji
- odróżniać informację, opinię, perswazję i manipulację
- weryfikować autorstwo, datę oraz zgodność przekazu z innymi źródłami
- uzasadniać ocenę wiarygodności i etyczności przekazu

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Wypowiedź ustna: odpowiedź, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, interpretacja, dyskusja lub omówienie własnej pracy.

Analiza materiału: tekst, źródło, mapa, wykres, tabela, model, ilustracja, nagranie, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

Praca cyfrowa: dokument, arkusz, kod, grafika, prezentacja, nagranie lub uporządkowany materiał z zachowaniem prawa i bezpieczeństwa.

Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza albo rozwiązanie problemu wykonane indywidualnie lub zespołowo.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: krytyczny odbiór przekazu medialnego. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: krytyczny odbiór przekazu medialnego. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: krytyczny odbiór przekazu medialnego. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: krytyczny odbiór przekazu medialnego. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonali pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: krytyczny odbiór przekazu medialnego. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

4. ŚWIADOMOŚĆ JĘZYKA I STYLU

Jak dobór form językowych wpływa na precyzję, poprawność, styl i relację z odbiorcą?

JP8.5 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń analizuje budowę wypowiedzi i świadomie stosuje wiedzę o częściach mowy, składni, słownotwórstwie i znaczeniu wyrazów.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — kształcenie językowe

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): języki obce, informatyka

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- rozpoznawać funkcję form gramatycznych w zdaniu
- przekształcać wypowiedzenia bez utraty sensu
- wyjaśniać relacje znaczeniowe i mechanizmy słownotwórcze
- usuwać wieloznaczność, błąd składniowy lub nieuzasadnione powtórzenie
- uzasadniać wybór formy zgodnie z normą i celem wypowiedzi

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Wypowiedź ustna: odpowiedź, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, interpretacja, dyskusja lub omówienie własnej pracy.

Analiza materiału: tekst, źródło, mapa, wykres, tabela, model, ilustracja, nagranie, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

Samooceńca i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, korekta błędów i plan dalszej pracy.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: analiza i świadome użycie systemu języka. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: analiza i świadome użycie systemu języka. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: analiza i świadome użycie systemu języka. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: analiza i świadome użycie systemu języka. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonali pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: analiza i świadome użycie systemu języka. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

4. ŚWIADOMOŚĆ JĘZYKA I STYLU – ciąg dalszy

Jak dobór form językowych wpływa na precyzję, poprawność, styl i relację z odbiorcą?

JP8.6 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń rozpoznaje style i odmiany języka, dobiera rejestr do sytuacji oraz poprawia tekst pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — zróżnicowanie języka i norma

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): języki obce, informatyka

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- określać sytuację komunikacyjną i oczekiwany rejestr
- rozpoznawać cechy stylu potocznego, urzędowego, naukowego, publicystycznego i artystycznego
- stosować zasady ortografii i interpunkcji w złożonych wypowiedzeniach
- redagować tekst pod względem spójności, precyzji i ekonomii języka
- wyjaśniać najważniejsze wprowadzone poprawki

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Praca cyfrowa: dokument, arkusz, kod, grafika, prezentacja, nagranie lub uporządkowany materiał z zachowaniem prawa i bezpieczeństwa.

Dokumentacja procesu: szkice, próby, kolejne wersje, dziennik pracy, fotografia wytworu, opis metody i ocena efektu.

Samooocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, korekta błędów i plan dalszej pracy.

Analiza materiału: tekst, źródło, mapa, wykres, tabela, model, ilustracja, nagranie, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: redakcja i dostosowanie stylu. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: redakcja i dostosowanie stylu. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: redakcja i dostosowanie stylu. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: redakcja i dostosowanie stylu. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonali pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: redakcja i dostosowanie stylu. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

5. ARGUMENTOWANIE I RETORYKA

Jak budować stanowisko, które jest logiczne, rzeczowe i uczciwe wobec odbiorcy?

JP8.7 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń formułuje tezę lub hipotezę, dobiera argumenty i przykłady, odpowiada na kontrargument oraz rozpoznaje błędy rozumowania.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — retoryka i argumentacja

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): etyka, wiedza o społeczeństwie, historia

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- odróżniać tezę, argument, przykład i wniosek
- porządkować argumenty według przyjętej strategii
- dobierać przykłady literackie, historyczne lub społeczne adekwatne do stanowiska
- rozpoznawać uogólnienie, fałszywą alternatywę, argument personalny i manipulację emocjami
- formułować rzeczową odpowiedź na kontrargument

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Wypowiedź ustna: odpowiedź, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, interpretacja, dyskusja lub omówienie własnej pracy.

Analiza materiału: tekst, źródło, mapa, wykres, tabela, model, ilustracja, nagranie, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

Działanie komunikacyjne: dialog, reakcja językowa, współpraca, mediacja informacji, negocjowanie rozwiązania i respektowanie zasad.

Samooocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, korekta błędów i plan dalszej pracy.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: argumentacja i ocena rozumowania. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: argumentacja i ocena rozumowania. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: argumentacja i ocena rozumowania. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: argumentacja i ocena rozumowania. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonali pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: argumentacja i ocena rozumowania. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

6. TWORZENIE WYPOWIEDZI

Jak tworzyć wypowiedzi, które jasno i skutecznie przekazują informacje, emocje, opinie i interpretacje?

JP8.8 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń tworzy spójną rozprawkę lub inną wypowiedź argumentacyjną, zachowując strukturę, logikę wywodu i poprawność językową.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — tworzenie wypowiedzi argumentacyjnych

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): historia, wiedza o społeczeństwie, etyka

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- analizować temat i określać zakres stanowiska
- planować wstęp, rozwinięcie i zakończenie
- rozwijać każdy argument przez wyjaśnienie i przykład
- stosować akapity oraz środki spójności
- redagować tekst po informacji zwrotnej, zachowując samodzielność

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Dokumentacja procesu: szkice, próby, kolejne wersje, dziennik pracy, fotografia wytworu, opis metody i ocena efektu.

Samooocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, korekta błędów i plan dalszej pracy.

Analiza materiału: tekst, źródło, mapa, wykres, tabela, model, ilustracja, nagranie, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: dłuższa wypowiedź argumentacyjna. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: dłuższa wypowiedź argumentacyjna. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: dłuższa wypowiedź argumentacyjna. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: dłuższa wypowiedź argumentacyjna. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonalą pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: dłuższa wypowiedź argumentacyjna. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

6. TWORZENIE WYPOWIEDZI – ciąg dalszy

Jak tworzyć wypowiedzi, które jasno i skutecznie przekazują informacje, emocje, opinie i interpretacje?

JP8.9 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń tworzy wypowiedź twórczą lub interpretacyjną, świadomie wykorzystując narrację, opis, dialog, charakterystykę i środki stylistyczne.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — twórcze pisanie

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): historia, plastyka, muzyka

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- realizować wszystkie elementy polecenia
- budować konsekwentną sytuację narracyjną i perspektywę
- stosować opis, dialog i charakterystykę funkcjonalnie
- nawiązywać do tekstu źródłowego bez mechanicznego streszczania
- doskonalić kompozycję, język i zakończenie kolejnej wersji

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza albo rozwiązanie problemu wykonane indywidualnie lub zespołowo.

Dokumentacja procesu: szkice, próby, kolejne wersje, dziennik pracy, fotografia wytworu, opis metody i ocena efektu.

Samooocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, korekta błędów i plan dalszej pracy.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: wypowiedź twórcza i interpretacyjna. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: wypowiedź twórcza i interpretacyjna. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: wypowiedź twórcza i interpretacyjna. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: wypowiedź twórcza i interpretacyjna. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonali pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: wypowiedź twórcza i interpretacyjna. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

6. TWORZENIE WYPOWIEDZI – ciąg dalszy

Jak tworzyć wypowiedzi, które jasno i skutecznie przekazują informacje, emocje, opinie i interpretacje?

JP8.10 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń tworzy funkcjonalne formy użytkowe i informacyjne, dostosowane do odbiorcy, celu i kanału komunikacji.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — formy użytkowe

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): informatyka, wiedza o społeczeństwie

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- rozpoznawać wymagane elementy formy
- selekcjonować informacje istotne dla odbiorcy
- stosować właściwy układ, nagłówki i formuły językowe
- zachowywać rzeczowość oraz odpowiedni stopień formalności
- sprawdzać kompletność, czytelność i poprawność przed publikacją

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Praca cyfrowa: dokument, arkusz, kod, grafika, prezentacja, nagranie lub uporządkowany materiał z zachowaniem prawa i bezpieczeństwa.

Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza albo rozwiązanie problemu wykonane indywidualnie lub zespołowo.

Samooocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, korekta błędów i plan dalszej pracy.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: wypowiedź użytkowa i informacyjna. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: wypowiedź użytkowa i informacyjna. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: wypowiedź użytkowa i informacyjna. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: wypowiedź użytkowa i informacyjna. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonali pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: wypowiedź użytkowa i informacyjna. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.

JĘZYK POLSKI

7. INFORMACJA, ŹRÓDŁA I SAMODZIELNA NAUKA

Jak wyszukiwać, porządkować i wykorzystywać informacje bez utraty rzetelności oraz samodzielności?

JP8.11 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń wyszukiuje i selekcjonuje informacje, sporządza notatkę lub syntezę, poprawnie przywołuje źródła i unika plagiatu.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski VII–VIII — samokształcenie i korzystanie ze źródeł

POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): informatyka, historia, wiedza o społeczeństwie

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- formułować pytanie badawcze i słowa kluczowe
- oceniać autora, datę, cel i wiarygodność źródła
- odróżniać cytaty, parafrazę i własny wniosek
- łączyć informacje z kilku źródeł w uporządkowaną syntezę
- podawać źródła i dokumentować kolejne etapy pracy

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Praca pisemna: odpowiedź otwarta, notatka, karta pracy, rozwiązanie zadania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Analiza materiału: tekst, źródło, mapa, wykres, tabela, model, ilustracja, nagranie, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

Praca cyfrowa: dokument, arkusz, kod, grafika, prezentacja, nagranie lub uporządkowany materiał z zachowaniem prawa i bezpieczeństwa.

Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza albo rozwiązanie problemu wykonane indywidualnie lub zespołowo.

Dokumentacja procesu: szkice, próby, kolejne wersje, dziennik pracy, fotografia wytworu, opis metody i ocena efektu.

2 – ROZUMIENIE	3 – ZASTOSOWANIE	4 – ANALIZOWANIE	5 – OCENIANIE	6 – TWORZENIE
<i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	<i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	<i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	<i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	<i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą rozpoznaje podstawowe elementy dotyczące: rzetelna praca ze źródłami. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru i poprawia część błędów po wskazaniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: rzetelna praca ze źródłami. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia zasadniczo poprawny rezultat.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: rzetelna praca ze źródłami. Porównuje przypadki, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: rzetelna praca ze źródłami. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza poprawność i świadomie doskonali pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: rzetelna praca ze źródłami. Projektuje własne rozwiązanie lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia decyzje.